

Hvorfor havbrug, når man kan få et miljøvenligt landbaseret fiskeopdrætsanlæg i stedet?

Fisk, som lever i et kontrolleret landbaseret RAS2020 anlæg, får optimale levevilkår, og så er anlægget godt for miljøet

Vi har interesseret fulgt med i debatten vedrørende havbrug ud for Djurslands kyster og det nærtforestående lovforslag, som skal sætte rammerne for de nye havbrug. Gråkjær føler en pligt til at oplyse, om at der også er andre måder at drive fiskeopdræt på ud over fiskeopdræt i havene - miljøvenlige landbaserede fiskeopdrætsanlæg.

Gråkjær har i samarbejde med teknologivirksomheden Krüger udviklet et miljøvenligt landbaseret slagtefiskeanlæg. Konceptet har betegnelsen RAS2020, hvor RAS står for recirculated aquaculture system.

RAS2020 er et kompakt slagtefiskeanlæg, som minimerer miljøpåvirkningen, er billigere at bygge og drive, og producerer den samme mængde fisk på den halve plads i forhold til konventionelle anlæg. Fiskenes rene leveforhold i RAS2020 optimerer vækst i fiskebestanden, optimerer foderudnyttelsen, og sikrer større overlevelseshastighed i fiskebestanden.

Et miljøvenligt RAS2020 anlæg

Teknologien i RAS2020-anlægget sørger for, at ca. 99 procent af vandet renses og recirkuleres i et landbaseret system. Det giver en minimal udledning til det lokale vandmiljø. Vandet som bruges kan både være hav- eller ferskvand. Anlægget kan i princippet placeres så tæt på forbrugerene som muligt. Der er f.eks. ikke noget krav til, at det skal ligge tæt på havet eller ved et vandløb.

Desuden skader man ikke det naturlige miljø ved at udlede vand med fiskeekskrementer og foderrester, idet slammet fra produktionen bliver opsamlet på anlægget, for enten at blive kørt til et biogasanlæg eller på en forbrændingsanstalt.

RAS2020 er et fleksibelt, modulbaseret recirkuleret aquaculture-system, som har lave driftsomkostninger. Designet er kompakt med kun én stor tankstruktur, som kan inddeles i mindre rum. Denne løsning er billigere at bygge og det giver næsten sig selv, at det også er billigere at drive med et mindre byggeareal.

Fiskene lever i et kontrolleret miljø, hvor de får optimale vilkår. RAS2020-anlægget behandler vandet til den rette kvalitet og temperatur, som er ideel for fiskenes vækst og sundhedstilstand. Det inkluderer en vandbehandlingsteknologi som sikrer vækst i fiskebestanden, optimerer foderudnyttelsen og sikrer en højere overlevelseshastighed i fiskebestanden. Plager som lakselus og andre parasitter, som man ellers ser i havbrug, er i princippet ikke-eksisterende i dette anlæg.

Årligt, kan et RAS2020 anlæg producere op til 1.200 ton eksempelvis laks på ca. 4,5 kg fra ca. 100 gram settefisk. Anlægget er også velegnet til andre opdrætsfisk; f.eks. kingfish, aborre, ørred, gedde, barramundi og cobia.

Gråkjær har opført et RAS2020 anlæg i alperne i Schweiz, og to andre anlæg er under opførelse på henholdsvis Sashimi Royal i Hanstholm i Danmark samt Fredrikstad Seafoods i Fredrikstad i Norge.

Opførsel af et moderne RAS2020 anlæg vil betyde, at man helt vil kunne undgå at forurene havmiljøet omkring kysterne på Djursland. At anlægget er landbaseret har sin klare fordel, idet de vigtigste parametre såsom miljø og fiskenes leve- og sundhedsforhold er til stede og under fuld kontrol. Der slippes endda for at belaste det omlæggende nærmiljø (vandløb, søer og fjorde), som ofte er udfordringen ved brug af andre traditionelle fiskeopdrætsanlæg, da slammet bliver ført til biogasanlæg eller på en forbrændingsanstalt.

Alt i alt vil det sige, at man vil kunne stryge de afskrækkende havforureningsscenarier, som er blevet debatteret i medierne med placeringen af tre havbrug ved Djurslands kyster.

Økonomisk ligger der også en gevinst i et sådan landbaseret anlæg eftersom, at det kompakte design, gør, at det vil kunne producere dobbelt så mange fisk som i traditionelle opdrætsanlæg på den halve plads, og dermed også et incitament for at investere i et sådanne anlæg.

Sidst, men ikke mindst vil et sådan RAS2020 anlæg også betyde flere arbejdspladser til Djursland.

Vil I høre og se mere?

Gråkjær Aqua vil gerne invitere til et besøg på et nyudviklet RAS2020 anlæg, for at fremvise de fordele der er ved at producere fisk i vandrecirkulerende fiskeopdrætsanlæg. Mødet og fremvisningen finder sted for at nuancere debatten om havbrug kontra landbaserede anlæg inden lovforslaget endelig behandles.

Såfremt der ønskes en fremvisning kontakt da:

Christian Aakjær Jacobsen
Direktør Aqua
+45 2811 5534
chjac@graakjaer.dk

eller

Tommy Wølk
Kommunikationschef
+ 45 2086 5030
tow@graakjaer.dk